

4:dje årg.

SVENSK
BRANDKÄRSTIDNING
FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÄRER

N:o 4. GÖTEBORG.
Joh. Olssons Efr. Boktr.
1913. April 1913

Äges af:
Svenska
Brandmanna-Förbundet.
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
Öfverbrandmästare
ERIK BLOMGREN,
Göteborg. Tel. 10125 & 71

Prenumerationspris:
Kr. 2: 75 för år. Lösn. 25 öre.
Annonsspriser:
I texten 1 kr., å andra platser 70
öre pr cm. och spalt

Malmö brandkår rycker ut.

En strålförarens åligganden.

Den uppgift en strålförare har måste o-
nekligen anses höra till de mera maktpåliggande
värfven vid brandkåren. Det är därför klart
att till dessa poster bör utses endast sådana
personer, som i verkligheten också äga de
förutsättningar att kunna fylla platsen ifråga.
Kallblodighet, djärfhet och beslutsamhet äro
själsegenskaperna en strålförare bör besitta,
men han får därför ej hemfalla åt dumdrigtig
våghalsenhet. Han bör vidare vara en alltge-
nom väl öfvad brandman, med en särskild
färdighet i att bestiga olika slags stegar. Mera
än andra tillkommer det honom att alltid vara
snabb i tanken. Olika eldhärdar kräva ett
olika släckningsförfarande, och det gäller här-
för att visa prof på urskiljning, om han skall
kunna anses duglig i sitt värf. Den allra kraf-
tigaste vattenstrålen bör ej alltid tillgripas, t.
ex. brinnande kläder, möbler och dylikt släckes
bäst med en i vatten doppad filt, eller också
att man med handen ur ett ämbar kastar ut
vattnet i små portioner. Ett bra släcknings-
medel för mindre partier brinnande oljor är
sand eller jord.

Är det frågan om att angripa en mera
vidtomfattande eldsvåda, bör strålföraren för-
söka få klart för sig, icke blott hvad det är
som brinner, utan äfven hvartåt elden har be-
nägenhet att sprida sig, för att sålunda i tid
kunna mota lågorna, och under tiden bör en
annan strålförare söka kväfva elden från dess
upphöfvsunkt.

Vid brand inomhus fordra trapporna så-
som de farligaste eldspridarna en särskild
uppmärksamhet. Äfven skola mellandörrar
samt alla bärande och bindande konstruktio-
ner äfvensom rum med eldfängt innehåll så
vidt möjligt skyddas. Sådant som ej kan
brinna, behöfver och får man förstås icke spruta
på. Detta gäller isynnerhet om eldstäder och
hvalf, hvilka lätt kunna taga skada, om de i
hett tillstånd begjutes med vatten. Likaså bör
fönsterrutorna aktas, ifall man icke för att få
rökaflopp måste sönderkrossa dessa. Man bör
äfven vara ytterst försiktig med vattenmäng-
den, såvida ej totalbrand föreligger, slösande
med större vattenmängd än som är af nöden
kan vålla en stor skada, som vi tydligen sett
prof på många gånger.

Beträffande själftva angreppet på elden
har man att uppställa vissa regler, såsom att
detta bör ske snedt ifrån det håll, därifrån
vinden blåser och strålföraren bör komma el-
den inpå lifvet så långt som möjligt är, samt
på samma höjd eller hållre ännu högre än
denna, att släckningen bör företrädesvis ske

nedifrån uppåt o. s. v. Håri likasom äfven
angående de olika förfaringssätt, som böra in-
slås, beroende på lokaliteternas olikhet, bör
det tillkomma brandcheferna att undervisa sina
brandmän om under de teoretiska instruktions-
timmarna ett öfningsmedel, hvilket en brand-
kår, som vill stå på höjden af sin utveckling,
ingalunda försummar att använda. Det bör
äfven höra till ordningen att strålföraren un-
der sitt arbete alltid har ett par pålitliga brand-
män till sitt biträde.

Komma stegar till användning, så är det
att minnas, att flera än en brandman aldrig
få stå på samma stegafdelning.

Icke håller få två personer stå rakt under
hvarandra, utan skola de placera sig på hvar
sin sida af stegen dock med iakttagande af
att tyngden fördelas så jämt som möjligt.

Rerré.

Maskinistsergeant A. F. Gustafsson 50 år.

Maskinistsergeanten vid Malmö brandkår,
A. F. Gustafsson, fylde den 18 april 50 år.

I anledning häraf uppvaktades herr Gu-
stafsson kl. 10 f. m. af hela kårens personal,
som därvid öfverlämnade en genom subskrib-
tion åstadkommen minnesgåfva, bestående af
en kaffeservis af rent silfver. Gustafsson har
haft anställning vid kåren cirka 18 års tid.

Brandkarlen A. V. L. Jakobsson.

Den 18 mars afled å Sabbatsbergs sjukhus efter en långvarig sjukdom brandkarlen vid Stockholms brandkår Arthur Vilhelm Leonard Jakobsson.

Jakobsson var född den 30 sept. 1882 i Stockholm och kom till brandkåren den 6 nov. 1907.

Jordfästningen ägde rum den 21 mars och bars den blomsterprydda kistan till grafven af hans f. d. kamrater vid kåren.

Som närmast sörjande stå föräldrar och syskon.

Sof godt kamrat!

Ordet fritt.

De påståenden och uttalanden, som göras uti insända artiklar under ovanstående rubrik, få alltid stå för insändarens egen räkning.

Till

Redaktionen af Svensk Brandkårs-Tidning,
Göteborg.

När vår fromme "Broder Jönson" blef arg.

Eftersom inga större skandaler eller något annat af famösare natur behagat försiggå, torde

mina vänner och kolleger inte taga illa upp, om jag istället tar och berättar följande paschasa, som hände häromdå'n vid »vär» kär.

Mina vänner "Storpelle" "Lillpelle" "Kapten Olson" "Broder Jönson" och jag sutto en vacker morgon i vårt dagrum dagen efter en af våra större "fyrrar" och läste högt för hvaran' ur tidningarna och insöpo med välbehag doften af de myckna blommorna — vi få alltid mycket blommer "dagen efter" — och mätte . . .

Undertecknad: icke absolutist.

Broder Jönson: före detta alkoholist och ytterst desperat på allt hvad alkohol heter.

Kapten Olson: fet.

Lillpelle: ändå fetare.

Storpelle: allra fetast.

Diskussionen pågår tills Broder Jönson med sin gälla diskant åter börjar läsa ur tidningen. — Det är lygens det går att diskutera när Broder Jönson läser högt, och det gör han alltid — Men så ett-tu-tre blir han tyst, läser tyst och börjar rodna — det gör han ofta — kastar tidningen och slår näven i bordet och — *svär*, och det har Broder Jönson aldrig förr gjort, och sen' blef han blek och sen' svor han igen . . .

Vi kände oss rysligt kusliga till mods.

Lillpelle, Kapten Olson och jag vi drogo oss åt Storpelle till, se'n skredo vi samtliga närmare Broder Jönson. När vi till sistomsider voro honom så nära, att vi kunde ta i honom, lyfte Storpelle sin hand, lade den sakta och varligt på Broder Jönsons axel och sade med mild och darrande stämma:

"Broder Jönson, va' nu longner och snäller Broder Jönson."

Jag blinkade åt Lillpelle, och just som vi stodo i begrepp att sätta krokben för Broder Jönson bakifrån, böjde han sig hastigt ned, tog upp tidningen han kastat, pekade på ett ställe i denna och sade kort och befallande:

"Läs!"

Vi drogo en lättnadens suck, mycket djup, och andades så åter lungt och läste:

— "Det är ett duktigt arbete brandkåren här utfört. Ett utvalt manskap . . .

Jonsereds Fabrikers Aktiebolag

GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar af sprutslangar af prima kvalitet.

8

Henrikssons prisbelönta Benzinmotorsprutor

försäljas genom

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN

E. BERGSTRÖM & C:o. STOCKHOLM K.

Telegramadress: "Ideal".

Rikstelefon 2258.

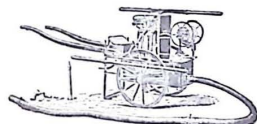
Svenska Brandsläckningsapparaterna RAPID & PUMP-RAPID

försäljas genom

HUGO KNOCHENHAUER, Stockholm.

Telegramadress: Knochenhauer.

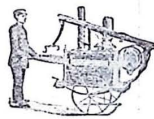
Rikstelefon Ö. 320.

HENRIKSSONS prisbelönta
Handkraftsprutor

försäljas genom

Hrr. Järn- & Redskapshandlare
samt i partil från fabriken.

Telegraf-adr.:
Sprutbolaget

A.-B. S. HENRIKSSONS Sprutfabrik,
och Mekaniska Verkstad. STOCKHOLM SÖ.

Rikstelefon
6053.

— Ja, svarar brandsergeanten enkelt och an-
språklost, vi göra så godt vi kunna. Men . . .

— Men?

Annat var det i gamle brandchefens tid, kom-
mendörkapten Hollstén; det var en krutgubbe
det. Inte tu tal om att inte brandsoldaterna äro
bra nu också. Men . . . Ja, förstär herrn, då
söp dom emellanåt, men så arbeta' dom också sju-
dubbelt värre, när det gällde."

När vi hade läst detta och lite till i samma
stil, intogo vi under tystnad åter våra respektive
sittplatser och efter ytterligare en stunds tystnad,
hvarunder våra anleten präglades af djupaste allvar,
brusto alla som på ett gifvet tecken i ett sju-
dundrande skratt. Vi skrattade aldeles hejdlöst.
Vete tusan hvad vi skrattade åt, men skrattade
gjorde vi. Jag har aldrig i mitt lif skrattat så
som då, och alla skrattade — Nej, inte Broder
Jönson, han blef i stället ettervärre, han blef topp-
tunnorrasande och ville inte ta' reson.

"Ä' då' inte drummelaktigt-ogudaktigt-lym-
melaktigt- hvasa? Då' ä' o- förskämt- för- skämt-
skämt," hväste Broder Jönson.

"Vi ska' protestera", försökte Kapten Olson
lugna Broder Jönson.

"Mot hvad," röt Storpelle till, "mot påståendet
att vi inte kan supa!"

Storpelle såg ovanligt energisk ut.

"Nja-a, inte precis då" invände Lillpelle, "men
protestera ska' vi. Man har ju inte råd att köpa
ens en liter påskbrännvin."

"Vi lägga in om löneförhöjning," förslog jag.

"Vi ska' protestera, vi ska ge honom svar på
tal," pep Broder Jönson. "Hans yttrande ä' af sådan
art, att då' förtjänar den näpst, som ligger i en
offentlig tillrättavisning".

"Tyst-tyst! Betänk att din kontraktstid ä' snart
ute; då kunde ha' till följd, att när du kommer
in och vill förnya kontraktet, du anses olämplig
för brandtjänsten. Anser du för öfrigt att hans
uttalande kan tillmätas så stor betydelse eller tas
på allvar? Då' ä' synd om gubben, han börjar
kanske känna sig kommen bakom hand" . . . för-
sökte Kapten Olson åter lugna Broder Jönson, men
han var obeveklig.

Jag försökte:

"I medvetandet af att ha' gjort hvad i vår
förmåga stätt, kan vi ta' herr sergeantens klander
med ett visst flegmatiskt lugn. Var viss om, att han
har klandrat i allra bästa afsikt och icke alls med
tanke på att sära någon. Han har känt sig tala å
icke blott egna vägnar, naturligtvis. Då' ä' ju en
särdeles bekväm teori . . ."

"Man skulle nog hälst se att vi skötte oss så,
att vi finge stå i tacksamhetsskuld för att få stan-
na kvar här," filosoferade Broder Jönson.

"Att våra företrädare voro oss vida öfverlägsna

(Stor-pelle börjar resa på sig) i att släcka eldsvådor, (Storpelle sätter sig igen) då' veta vi, då' få vi höra dagligen och stundligen, äfven af våra närmaste bland de äldre, och då' ä' troligt, att de ha' hört samma historia af sina företrädare och lika troligt ä' då', att vi för våra efterkommande skola berättat, hur det gick till i den gamla goda tiden, då vi voro med. Det går utför ideligen, ideligen, då' kan vi inte hjälpa."

"Du tycks vara begåfvad med samma jubelidiotiska idéer som, som" . . . afbröt återigen Broder Jönson.

"Å nej!"

"Men du anser ju sannolikt, att brandkårens arbetsintensitet är i så starkt sjunkande, att man ju dagligen kan märka fenomenet", invände Broder Jönson förebrående.

"Dä' ä' ett faktum".

"Och brännvinsbristen ä' orsaken", skämtade Kapten Olson.

"Ja då' ä' väl starkt", tyckte Lillpelle allvarligt.

"Jag ber att få ansluta mej till förslaget om löneförhöjning", dundrade Storpelle.

Men den som inte skämta' va' Broder Jönson. Han knöt händerna i byxfickorna, gick fram och tillbaks, fram och tillbaks, satte sig och reste sig igen, svor och domdera', och yttrade sig mycket vanvordigt om sergeanten. Det var tur att sergeanten inte var närvarande, tur för Broder Jönson.

"Vi ä' så gamla, att vi inte böra låta behandla oss som skolpojkar af en så'n där — så'n där — då' ä' en kränkning — afsiktlig. — Vi ska svara — protestera. — Brännvin — hvarför kan man inte fortfarande skylla på socialismen — hva'? Har då' att göra med vår arbetsduglighet — svara! — Dom söp och kunde arbeta, också en teori som sagt! — Dä' tarfvar en förklaring, "väsnades vår vän Broder Jönson.

"Ja då' ä' så man kan bli säzialist," mena' Storpelle.

"Brawo! brawo!" jublade Kapten Olson, och fortsatte:

"Den beprisade gamla goda tiden var nog i alla fall en härlig tid, från en sergeants synpunkt sett, isynnerhet som äfven han då nä'n gång kunde ostörd få smaka sötman af sin makt, om hau var stark n. b, annars fanns det ju andra lämpliga medel, hvarigenom han kunde visa sitt existensberättigande, eller sin oersättlighet. Vi ha t. ex. vår böteskassa, i hvilken då i regel inflöt så där en 500 à 800 kr. i månaden. Sergeanten har satsat mycket till den kassan, och det böra vi vara honom tacksamma för och förlåta honom nu. Han kanske börjar känna sig distanserad och blir därför lite bitter till mods ibland. Minnen från den gamla goda tiden väcka hos honom vackra kära hägkonster. Då' sprids liksom en mild glans öfver det förlutna. Vi förlåta."

Men nix, den eljest så fridsamma Broder Jönson var oförsonlig. Jag måste lofva honom att tala om'et för redaktörn, och då' har jag nu gjort.

Fidus.

Anhålls om plats för nedanstående.
Aflöningsförhållandena vid Härnösands brandkår.

Det kanske intresserar yrkeskollegerna hur aflöningsförhållandena ställa sig vid härvarande kår? Därför anföres följande, hvilket är med rätta förhållanden öfverensstämmande.

För att icke behöfva skriva några förord till nedanstående, så hänvisas till en artikel införd i denna tidning n:o 8 1912, under rubrik »Brandväsendets utveckling i Härnösand». Af denna framgår, att Härnösands brandkår bildades efter många om och men den 1 oktober 1895.

Begynnelselönen blef då fastställd med 20 kr. i månaden för obehofrad, 25 kr. för v. korpral och 30 kr. för korpral jämte allting fritt, äfven skodon och underkläder, samt 5 kr. förhöjning pr man och månad efter 2 års tjänst. År 1900 beviljades en löneförhöjning med 5 kr. pr månad; år 1903 indrogs på manskapets begäran skodon och underkläder mot en ersättning af 5 kr. pr man och månad; år 1907 omorganiserades brandkåren ifrån kombineringsystemet med poliskåren till enbart fast brandkår och samtidigt antogs ny lönestat, som utgår för obehofrad med 800 kr. pr år, 2 åldertillägg à 60 kr. efter 2 och 4 års väl vitsordad tjänst, för korpral 900 kr., samt 2 ålderstillägg à 100 kr. efter 2 och 4 års tjänst, samt för samtliga fri bostad, ved och lyse jämte fri uniform.

För att gifva en skildring öfver löner och naturaförmåner så specificeras här nedan förhållandena före och efter omorganisationen.

Begynnelselönen före omorganisationen 1907.

Kontant lön 25 kr. pr månad... ..pr år 300: —	
» för skodon och underkläder	
5 kr. pr månad... .. » 60: —	
Kosthåll in natura à 1: 20 pr dag... » 488: —	
Omkostnader för mathållning ... » 24: —	
Fri uniform enligt stat... .. » 55: —	
Logementsbostad, ved och lyse ... » 60: —	
Underhåll af sängkläder och tvätt... » 15: —	

Kronor 952: —

Begynnelselönen efter omorganisationen 1908.

Kontant lönpr år 800: —	
Fri uniform enligt stat... .. » 55: —	
Logementsbostad, ved och lyse... » 60: —	
Underhåll af sängkläder och tvätt... » 15: —	

Kronor 930: —

År 1911 höjdes beklädnadsanslaget med 5 kr. pr man och år. Om brandman gifter sig bortfaller logementsbostad, men erhålles i stället ett hyresbidrag af 100 kr., som dock måste begäras för hvarje gång. Hyra för ett rum och kök i brandstationens närhet betingar ett pris af 175 à 200 kronor pr år. Familjebostad inom brandstationen erhålles endast i mån af tillgång; gifte brandman får själf hålla sig med sängkläder och tvätt.

Då nu lönen ansågs otillräcklig för att på ett dragligt sätt kunna uppehålla sin tillvaro såsom värdiga samhällsmedborgare, så fattades beslut att genom drätselkammaren (som är brandstyrelse i Härnösand) ingå till stadsfullmäktige med anhållan om löneförhöjning. Det begärdes då i begynnelse-lön 1,000 kr. med 3 åldertillägg à 100 kr. efter 3, 6 och 9 års tjänst vid brandkåren, samt ett arvode af 100 kr. för korpral. Denna ansökan inlämnades i juli månad 1909, men blef af drätselkammaren afslagen och remitterad till papperskorgen, utan att lämna något som helst spår efter sig, icke ens ett värdigt svar till brandkårens personal. Vi voro ju icke så synnerligen tillfredställda med utgången och vår ansökans behandling och dess sorgliga slut, utan beslöts på nytt att ingå med en ny ansökan, hvilket också skedde i oktober 1910. Denna ansökan fick dela samma öde som den förra, men anhölls då hos drätselkammaren att få protokollsutdrag öfver drätselkammarens beslut i frågan, hvilket beviljades. Då brandchefen samtidigt inlämnade ett förslag till pensionsfond för personalen vid kåren, så ingick svaret i samma protokollsutdrag och var af följande lydelse:

Utdrag af Härnösands Drätselkammarers protokoll den 5 December 1910.

§ 515.

S. D. Kommitterade herrar Schönning och Bring hade afgifvit yttrande öfver till drätselkammaren inkomna framställningar dels om, löneförhöjning åt brandkårens personal, dels om bildande af en pensionsfond för sagda personal hvilka framställningar, som voro ställda till drätselkammaren af brandchefen insänts jämte anhållan att drätselkammaren måtte befordra desamma till stadsfullmäktige, för så vidt drätselkammaren i något afseende knnde finna skäl tillstyrka dem.

Drätselkammaren fann emellertid för utaf kommitterades anförda skäl ifrågasvarande framställningar icke böra föranleda några vidare åtgärder från kammarrens sida.

Som ofvan

In fidem

Hugo Andersson.

Justeradt den 20 December 1910.

Ex. officio

Hugo Andersson.

Då det nu ansågs omöjligt att få en löneförhöjningsansökan framförd till herrar stadsfullmäktige genom drätselkammaren, så beslöts att åter skriva en ny ansökan och vidtala någon stadsfullmäktigeledamot att upptaga frågan såsom egen motion vid ett kommande stadsfullmäktigesammanträde, hvilket äfven lyckades oss genom vice brandchefen, som var villig att taga hand om saken, och inlämnades denna ansökan till februarisammanträdet 1911. Det begärdes då i begynnelselönen 900 kr. med 4 åldertillägg à 100 kr. efter 2, 5, 8 och 11 års tjänst, med ett arvode af 150 kr. för korpral, men blef frågan remitterad till drätselkammaren för deras yttrande, och domen blef den samma som vid föregående tillfällen, nämligen afslag. I stället för att denna gång öfverlämna vår ansökan till papperskorgen, så fick den äran att återkomma på stadsfullmäktiges bord i april månad, åtföljd af en lång motivering, där brandmanskapets alla förmåner framhölls, bland annat att det var upplåtet ett litet trädgårdsland å brandstationens tomt, utgörande 4 × 8 meter storlek för hvarje gifte man, och inte nog med detta, utan det framhölls, att manskapet använde sig af kårens krattor och spadar för att iordningställa sina små land, och detta ansågs visst såsom den största extra inkomst. (Ett mycket bra Grönköpingsystem!) Nu fick ansökan dock fortsätta sin vandring ifrån aprilssammanträdet till ekonomisticket, och nämnda utskott behöfde en tid af 5 månader för att afslå densamma. Vid september månads stadsfullmäktigesammanträde 1911 skulle väl den då få sin dom fastställd, och gjordes många uttalande både för och mot densamma, men på grund af mellankommande hinder, som längre ner kommer att vidröras, fattades beslut att frågan skulle bordläggas och där ligger den ännu i sitt ljufva slummer och drömer om framtida öden.

Under sommaren 1911 väcktes förslag af en stadsfullmäktigeledamot att brandkåren skulle omorganiseras. Detta möjligen för att motarbeta vår löneförhöjningsansökan. Omorganisationsförslaget blef af stadsfullmäktige remitteradt till drätselkammaren för utredning, så löneförhöjningsansökan kommer nog icke upp till behandling, för än omorganisationsförslaget är utredt, och detta kan få dröja i årat. Det är nog litet svårt att utreda en sak som ingenting är att göra något åt. Brandkåren omorganiserades 1908 till vederbörandes belåtenhet och att då redan om 3 år eller 1911 väcka ett nytt sådant förslag, kan icke vara af behovet på kalladt. När kåren icke är i behof af någon omorganisation, så måste förslaget endast vara väckt för att brandmanskapet ej skulle erhålla någon löneförhöjning. Under den tid löneansökan har legat under behandling, så har vid 16 andra Sveriges brandkårer erhållits löneförhöjning, och mycket göres för att höja brandväsendet till ett yrke och framtidsplats, men här är förhållandet ett helt annat. Här göres allt för att sänka brandväsende

och att få manskapet att tjäna minsta möjliga tid. Hjärnösands brandmän äro för närvarande de lägst aflönade af samtliga Sveriges fasta brandkårers personal, trots att lefnadsomkostnaderna äro bland de högsta, och utskylderna äro nr 1 bland Sveriges städer.

Men den som väntar då något godt väntar aldrig förlänge, förtäljer ett gammalt ordspråk. Kanhända om 25 à 30 år erhålles löneförhöjning, så vi få väl med glädje se den tiden an med stort tålamod. Men kanhända några af oss då redan hvila på den plats, hvarifrån ingen återkommer. Hoppas det sedan blir nya krafter, som arbeta för att göra lifvet ljusare och gladare för dem, som i samhällets tjänst ofra sina bästa krafter och äro af sin lefnad under tryckta ekonomiska förhållanden.

— d.

Anmärkningsvärda eldsvådor.

Stockholm.

Den 18 mars kl. 1,50 fm. alarmerades Johannes och Östermalms stationer från brandskapet å Tattersall, Grev-Turegatan 24 A.

Vid stationernas ankomst dit kunde emellertid vid den omedelbart företagna undersökningen ingen eldfara upptäckas endast en svag röklukt förmärktes, hvarför man först antog att det var i Lazarofabriken å en intill liggande egendom Nybrogatan 15 B eld utbrutit, och dit beordrades så stationerna. Någon eldfara förefanns dock icke håller här, men iaktotts härifrån en svag rökpelare stiga upp intill brandmuren mot Tattersall. En underofficer och 3 man kvarlämnades, den öfriga styrkan återvände till Grev-Turegatan 24 A. Sedan tvänne dubbelportar i portgången till det innersta gårdshuset brutits upp visade sig att elden tvådsamt rasade inom detsamma hvilket deladt i två afdelningar inrymde A.-B. Nordiska kompaniets lagerum i nedre botten, en trappa upp möbelutställningslokaler genom tvänne våningar samt i norra afdelingens östra del snickare- och tapetserareverkstäder. I södra afdelingens sydvästra del A.-B. Skyttstalls verkstäder. Elden antages ha uppkommit i någon af de förstnämnda verkstadslokalerna.

Då man såg att elden med det brännbara gods, som här fanns, skulle få en stor omfattning, kallades omedelbart Katrina station samt reserven, stora slangvagnen och en ångspruta från Johannes till eldstället. Då det visade sig ovisst, huruvida elden på grund af den rådande hårda stormen skulle kunna begränsas till den egendom där den utbrutit, rekvirerades om en stund ytterligare en ångspruta från Johannes samt sjöängsprutan Phoenix till Nybrohamnen. Kungsholms station kallades för

att i första hand biträda vid sjöängsprutan, hvar efter denna stations jämte Katrina stations manskap hufvudsakligast var behjälpligt vid skyddandet af närliggande egendomar.

I användning voro inalles 23 slangledningningar, hvar af 5 voro utlagda från de båda från Nybroviken gående sjöängspruteledningarna, hvardera ångsprutan, 2 från automobilsprutan och 12 från 7 brandposter.

Efter branden vid Tattersall.

Släckningsarbetet koncentrerades på att hindra eldens spridning till det starkt hotade gatuhuset inom Tattersall, hvilket lyckades med undantag af att vinden helt och hållet härjades af elden.

Det stora omfång och den rikliga näring elden hade inom gårdshuset samt den rådande stormen. — enl. uppgift från observatoriet var vindstyrkan på natten 15,5 m. i sek. (vindstyrkan enl. Beaufort) och kl. 8 fm. 13,8 m. i sek. — gjorde, att elden trotsade de mest energiska försök att hindra dess framfart mot gatuhusets vind. Elden drog sig med sådan hastighet mot densamma, att den underofficer jämte de 5 man som handhade 2 ledningar på gårdshusets tak endast med knapp nöd hunno, förföljda af elden, retirera därifrån ned genom en kökstrappa, öfvergifvande strålrören och de

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSÄFFÄREN Stockholm
E. Bergström & Co.

Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Gessé 1901. Statsdiplom Berlin 1901.

Specialaffär för
Brandmateriel.

öfversta slanglängderna. Omedelbart därefter störtade gårdshusets tak ned.

Vid 6-tiden på morgonen var elden begränsad.

Vid 10-tiden på fm. började eftersläckningsarbetet. Från kl. 4 em. verkställdes eftersläckningen af en officer, en underofficer och 12 man med 6 ledningar från brandposter. Under natten till den 19 minskades ledningarnas antal till 4 st. och som eftersläckningsmanskap kommanderades från kl. 4 fm. 6 man fortfarande under befäl af en officer och en underofficer. Från kl. 12 midd. den 19 till kl. 8 fm. den 20 verkställdes eftersläckningen af en underofficer och 2 man med 2 slangledningar. Därefter afdelades endast en förman för att medelst en ledning grenad till 2 biträda vid eftersläckningen. Kl. 9,25 fm. den 20 intogs den sista slangledningen.

Den använda slangens sammanlagda längd utgjorde 4,899 meter.

Några svårare olycksfall under släckningsarbetet inträffade dessbättre inte, ehuru allvarliga tillbud till dylika yppade sig såsom när brandmuren mot Lazarofabriken vid två skilda tillfällen delvis rasade. Den ena gången befunno sig 2 brandkarlar på stegar resta mot muren; den andra gången voro 2 brandkarlar uppe på densamma. Genom att kasta sig tillbaka ned på ett tak lyckades de rädda sig.

Mindre skador ådrog sig ett flertal under eldsvådan. Så skadade sig t. f. brandchefen brandkapten C. Borgenstierna å venstra handen. Handen förbands af en å brandplatsen närvarande läkare. En afdelning af Stockholms frivilliga sjukvårdskolonn var tillstädes med bärar och förbandsattiralj.

Tre underofficerare och 13 brandkarlar fingo sina ögon skadade af rök och hetta. Af dessa måste 3 man under några dagar behandlas af läkare.

En brandförman och en brandkarl ådrogo sig lungkatarr o. s. v.

Anledningen till eldens uppkomst är ej med säkerhet känd; flera omständigheter synas emellertid gifva stöd åt antagandet att elden uppstått till följd af någon bristfallighet i de genom verkstadslokalerna framdragna elektriska ledningarna.

Den brunna egendomen var försäkrad för 1,125,000 kr., och Nordiska Kompaniets varulager och inventarier voro försäkrade i olika bolag för för inalles 447,000 kronor.

På söndagsnatten den 30 i samma månad rasade åter en större eldsvåda på Östermalm; Johannes

och Östermalms stationer alarmerades kl. 11,44 nämnda natt från brandskåpet å Östermalmsteaterns scen, hvilken vid stationernas ankomst stod i full läga. Det visade sig därför nödvändigt att kalla äfven Katrina station samt reserven och stora slangvagnen från Johannes.

17 slangledningar — 13 från 8 brandposter och 4 från motorsprutan — utlades och drogos 10 st. uppifrån stegar på taket och de öfriga 7 genom 6 af teaterns ingångar.

Elden spred sig hastigt från scenområdet till en öfver salongen befintlig kupol, hvars järnkonstruktion snart gaf vika. Upphållningsanordningarna för järnridån förstördes af elden och förorsakade detta att densamma efter 10 minuter efter brandkårens ankomst nedstörtade. Järnridån hade nämligen, sedan den efter föreställningens slut af brandvakten firats, åter af teaterns personal hissats.

Förstört af elden blef södra entrén och hela scenområdet samt den del af taket som var belägen öfver teaterns parkett.

Vid 2-tiden var elden begränsad.

Vid 3-tiden kunde eftersläckningen börja och pågick denna till vid middagstiden den 31.

Anledningen till eldens uppkomst är ej med säkerhet känd.

Den härjade byggnaden, som ursprungligen varit afsedd till cirkus, var försäkrad i Städernas Allmänna brandstodsbolag för 200,000 kronor.

Notiser.

Utnämningar vid Malmö brandkår. Den 15 april utnämnde och förordnade brandchefen friherre N. Djurklou till brandsergeant, med bibehållande af brandkorprals förmåner, brandkorpralen P. Sundell. Serg. Sundell har varit anställd vid kåren sedan den 1 april 1897. Samma dag blef maskinistkorpralen N. A. Lagergren utnämnd och förordnad till maskinistsergeant med bibehållande maskinistkorprals förmåner. Maskinist Lagergren har varit i brandväsendets tjänst sedan den 1 maj 1890, således cirka 3 år innan den fasta brandkåren blef uppsatt. Herr Lagergren är en af de veteraner som gått brandvakt i St Petri kyrktorn intill år 1893.

